

Geloof, Columns

Christelijke verdeeldheid

Geplaatst: 10 maart 2014 11:01, laatste wijziging: 10 maart 2014 11:06

Bernhard Reitsma

Wat is dat toch met christenen? Het lijkt alsof ze elkaar steeds beter gaan begrijpen. Er is de Nationale Synode, waar christenen van allerlei kerken en tradities praten over wat hen bindt. We hebben de EO en Opwekking, waar die christenen hun geloof samen beleven.

Leiders van vrije groepen en traditionele kerken erkennen elkaar publiekelijk als echte gelovigen. En de nieuwe generatie jonge christenen ziet het probleem al helemaal niet meer. Kortom, de eenheid waar Jezus in een van zijn laatste gebeden om bad (Joh. 17) lijkt steeds dichterbij te komen.

keerzijde

Tenminste, zo lijkt het. Ik heb lange tijd – misschien wel in mijn naïviteit – niet gedacht dat er nog steeds ook een grote keerzijde aan de medaille zit.

Als ik soms hoor hoe christenen over elkaar praten, dan is er weinig over van die groeiende verbondenheid. Op websites, in blogs, op Facebook en Twitter wassen christenen elkaar veelvuldig de oren. Over ethische, culturele of theologische kwesties.

overdopen

Als ik soms in meer traditionele kringen voorga of een lezing geef, dan kan het zomaar zijn dat ik mail krijg over mijn (te) evangelische manier van geloven, over de liederen die we zingen, over het respect dat ik ook voor moslims en andere niet-christenen heb.

Als ik een week in meer evangelische kringen verkeer, dan kan ik zomaar scheef worden aangekeken op het feit dat God vooral tot mij spreekt door de Bijbel en niet met een innerlijke stem; dat ik niet in tongen spreek en niet de gave van genezing heb. Dan kan het zomaar zijn dat mijn kinderen, die als baby gedoopt zijn en nu een keuze voor Christus willen maken, onder druk gezet worden om zich te laten overdopen. Want als je niet 'echt' gedoopt bent, ben je ongehoorzaam, en zul je de nabijheid van God moeten missen.

diversiteit

Toen ik in het Midden-Oosten woonde, maakte ik met mijn gezin deel uit van een internationale kerk. Er kwamen enerzijds supercharismatische broeders en zusters, en anderzijds strak-anglicaanse gelovigen; er preekten pinksterdominees en er spraken calvinisten. We dachten op heel veel punten zeer verschillend. Het leidde tot boeiende en soms pittige gesprekken. Maar het was nooit een probleem. We erkenden elkaar als deel van het ene lichaam.

Ik verheerlijk die situatie niet, want ook in het Midden-Oosten is de kerk verdeeld. Maar toch raakt het me telkens weer als ik in Nederland merk dat we op zondag toch nog steeds in zo veel verschillende kerken gaan zitten. Dat we moeite hebben om elkaar in alle diversiteit als echte gelovigen te erkennen. De ene verontruste groep doet niet onder voor de andere. Wat is dat toch met christenen?

dwalingen

Maar hoe moeten we dan omgaan met de verschillen die we onderling hebben? Er zijn toch ook dwalingen? Niet alles wat christelijk heet, is ook christelijk. Kun je over alles maar verschillend denken? Het doet er toch wel toe hoe je over schepping of evolutie, over echtscheiding of homoseksualiteit, de vrouw in het ambt, de islam of Israël denkt?

Natuurlijk zijn dat belangrijke thema's. Maar zijn ze zo belangrijk dat we ons als christenen erdoor uiteen laten drijven? Zal God ons op grond van onze visies op deze thema's afwijzen?

verzoend

Volgens Paulus is er maar één criterium dat telt: Jezus Christus, die gekruisigd is en opgestaan. Zal God ons vragen of we als kind gedoopt zijn of als volwassene of zelfs overgedoopt? Of we nu precies begrijpen wat de Drie-eenheid inhoudt? Of we logisch kunnen uitleggen wat verzoening is?

Ik denk het niet. Hij zal vragen of we Jezus liefhebben en Hem vertrouwen; of we verzoend zijn, al snappen we er niets van.

erkennen

Ik zou willen dat christenen wat bescheidener waren en milder naar elkaar. Dat we gaan zoeken naar hoe God aan het werk is in andere christelijke tradities dan de onze. Dan kunnen we elkaar tenminste erkennen als weliswaar onvolmaakte, maar dan toch ware gelovigen. Misschien helpt het als we elkaar de voeten gaan wassen... Dat deed Jezus ook.

Dr. Bernhard Reitsma is hoogleraar aan de VU voor de bijzondere leerstoel kerk in de context van de islam. Hij schrijft op deze plaats maandelijks een column.